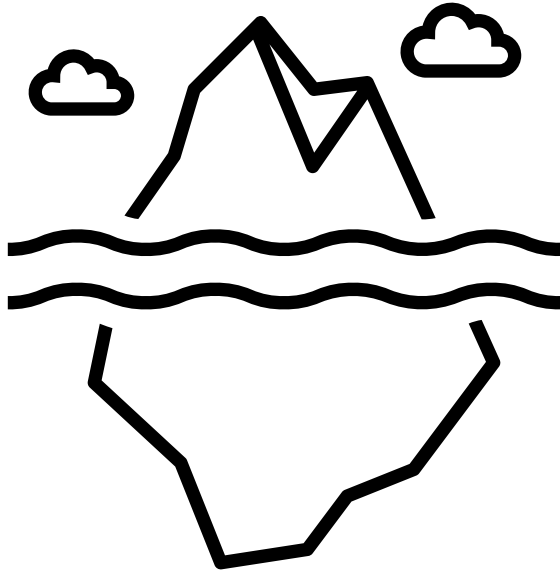

Työhyvinvoinnin mittaaminen työhyvinvoinnin kehittämisen lähtökohtana

Riitta-Liisa Larjovuori, 8.12.2022

"VUCA" – (tai "VEME") muuttuva ja moninainen toimintaympäristö

Volatility - *Vaihtelevuus*

Uncertainty - *Epävarmuus*

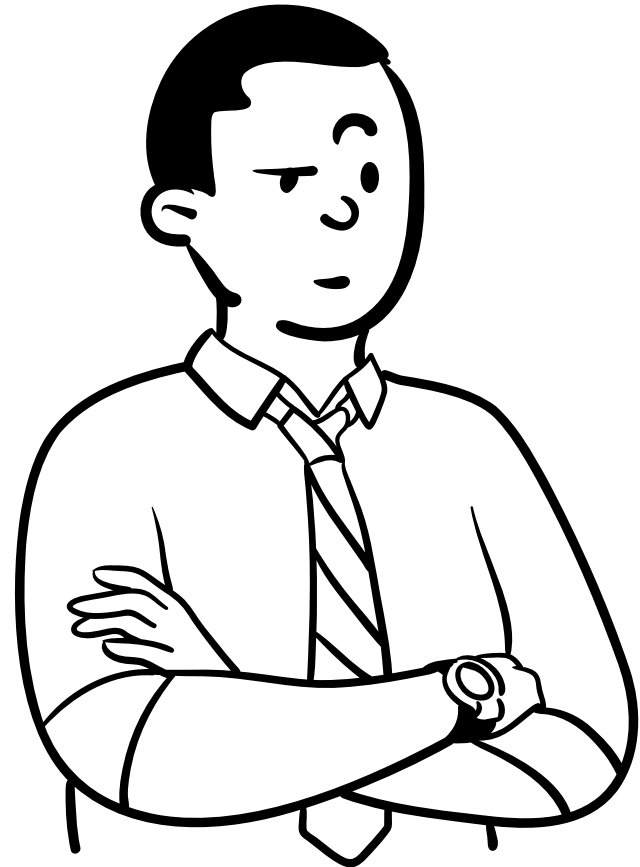

Complexity - *Monimutkaisuus*

Ambiguity – *Epäselvyys,
vaikeaselkoisuus*

Johtamisen haasteita

- Hyvinvoivan henkilöstön merkitys ymmärretään, mutta keinoja tavoitteiden saavuttamiseen ei tunneta tai löydetä.
- Tilanteet muuttuvat nopeasti, ja työpaikoilla joudutaan vastaamaan ja sopeutumaan eteen tuleviin haasteisiin.
- Työyhteisöjen moninaisuus tuo uusia kysymyksiä ratkaistaviksi ja tekee kehittämisestä ja johtamisesta haastavampaa.

Mitä on tiedolla johtaminen?

= Ajantasaiseen ja laadukkaaseen tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Tapahtuu monella eri tasolla: yksittäinen työntekijä, esihenkilö, tiimi, organisaatio, palvelujärjestelmä

Voi kohdistua erilaisiin asioihin: henkilöstö, asiakkaat, toiminnan kokonaisuus, kehittäminen..

Kerätyn tiedon perusteella pystytään ennakoimaan toimenpiteiden ja tapahtumien syy-seuraussuhteita ja vaikutusta tulevaisuudessa.

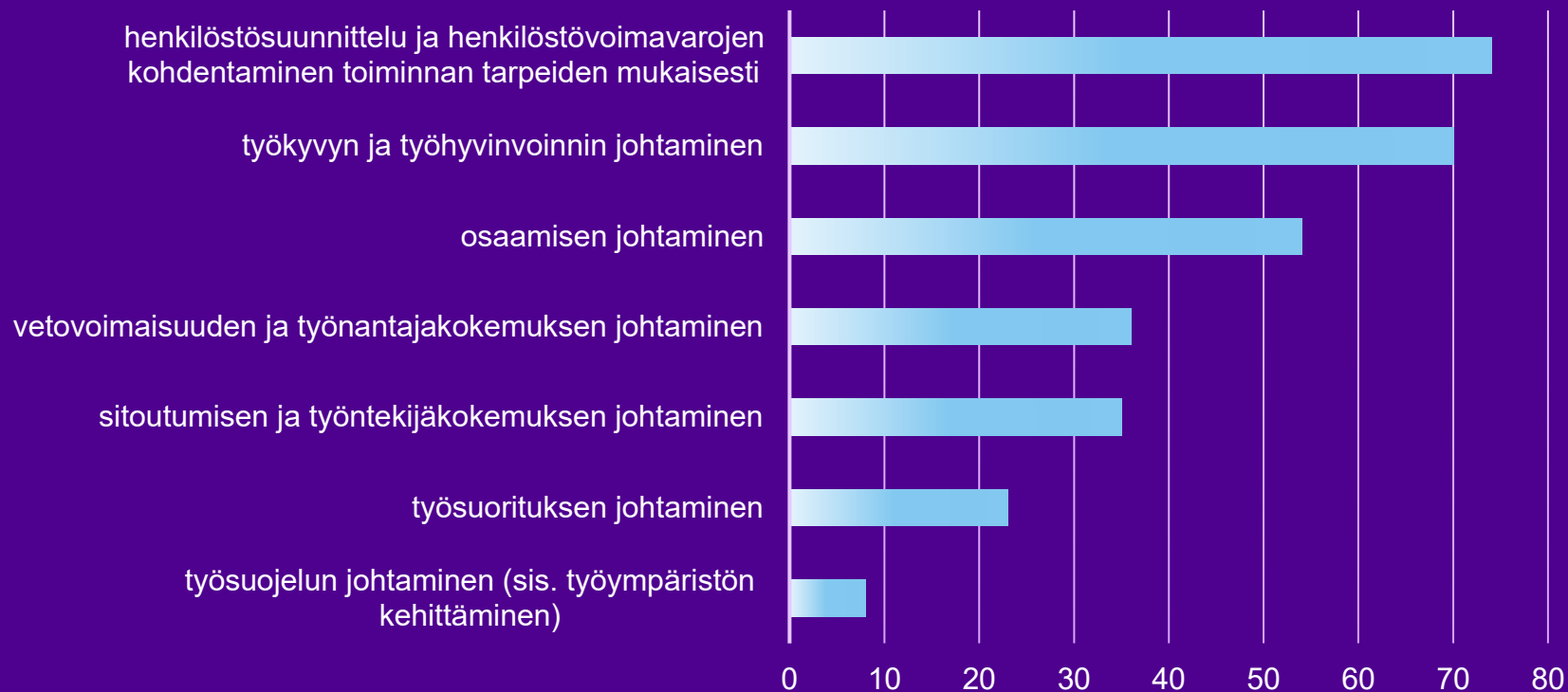
Auttaa kehittämään toimintaa ja kohdentamaan voimavaroja sinne, missä niistä saadaan suurin hyöty.

Tieto toimintaa ohjaamaan. Mitä tarvitaan?

”Tiedolla johtamisen suurin haaste on viedä tieto osaksi arjen päätöksentekoa.” (Jaana Piikkilä, Business Partner, Innolink)

- Yhteinen näkemys toiminnan päämääristä.
- Yhteinen näkemys olennaisesta tiedosta ja mittareista.
- Kehittämistä ja oppimista tukeva kulttuuri – valmius ja uskallus tehdä uudella tavalla.
- Dialogia, keskustelua ja osallisuutta.
- Kehittymistä mahdollistavia rakenteita – riittävä joustavuus.

Henkilöstövoimavarojen tiedolla johtaminen – koetut kehittämistarpeet sote-alalla

Lähde: Tenhovuori (2021). Henkilöstövoimavarojen tiedolla johtamisen nykytila Pirkanmaalla.

Miksi arvioida työhyvinvointia?

- Henkilöstön ja sen tilanteen tunteminen luo pohjan tietoperustaiselle johtamiselle
- Mittaaminen auttaa tunnistamaan sekä riskejä ja haasteita että vahvuuksia ja täten parantamaan toimintaa
- Voidaan asettaa tavoitteita ja seurata niiden toteutumista
- Voidaan seurata tehtyjen toimenpiteiden vaikutusta
- Voidaan vertailla eri yksiköitä / toimintoja tai omaa toimintaa esim. alan keskiarvoon tai ”parhaisiin” toimijoihin
- Tuloksia voidaan käyttää keskustelun pohjana ymmärryksen lisäämiseksi
- Mittaamisella voidaan korostaa jonkin asian tärkeyttä ja myös kannustaa siihen

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY](#)

Kiinnostuksen kohteena voi siis olla:

- Miten asiat **ovat** ja miten ne **kehittyvät**?
(työhyvinvoinnin tulosmittarit)
- Mitä työhyvinvoinnin parantumisella **saadaan aikaan**? (vaikuttavuusmittarit, esim. talous, asiakas, henkilöstövaikutukset)
- Onko meillä **toimintaa**, jolla voi olla **vaikutusta** tilanteen parantumiseen? (prosessimittarit)
- Millaiset **sisäiset ja ulkoiset tekijät ja muutokset** vaikuttavat henkilöstön hyvinvointiin? (toimintaan ja toimintaympäristöön liittyvät asiat)

Kuka johtaa ja kehittää työhyvinvointia?

Kaikilla on **olennaista tietoa**: arjen, työkontekstin, menetelmien, tulevaisuudennäkymien osalta

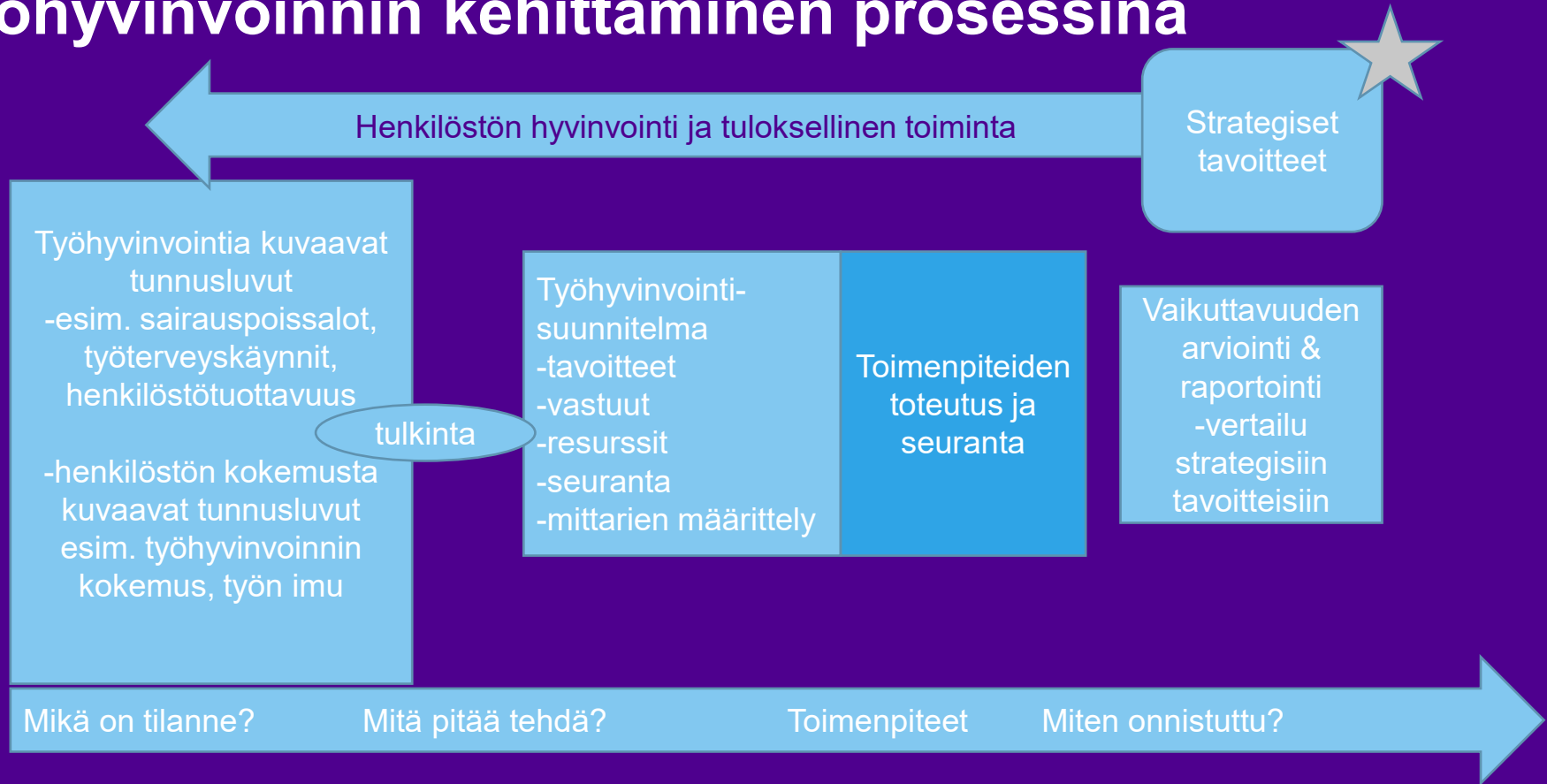
Kaikilla on **mahdollisuuksia vaikuttaa** työhyvinvointiin: oman toiminnan, vuorovaikutuksen, tukemisen, ongelmien käsittelyn, tietoisin kehittämisen, resurssien myöntämisen kautta.

Orientaationa kehittämissuuntautunut mittaaminen / arviointi

- Työyhteisö jäsenineen on subjekti, ei toiminnan passiivinen kohde
- Tietoa tuotetaan ensisijaisesti toiminnan parantamisen takia, ei esim. ulkoisen arvioinnin tai vertailemisen vuoksi
- Saatua tietoa arvioidaan ja käsitellään työyhteisössä = "kylmä" ja "lämmin" data yhdistyvät
- Mittaaminen johtaa kehittämistoimenpiteisiin, jos niille arvioidaan olevan tarvetta
- Arviointi on jatkuva prosessi

Mukaillen esim. Laine 2013

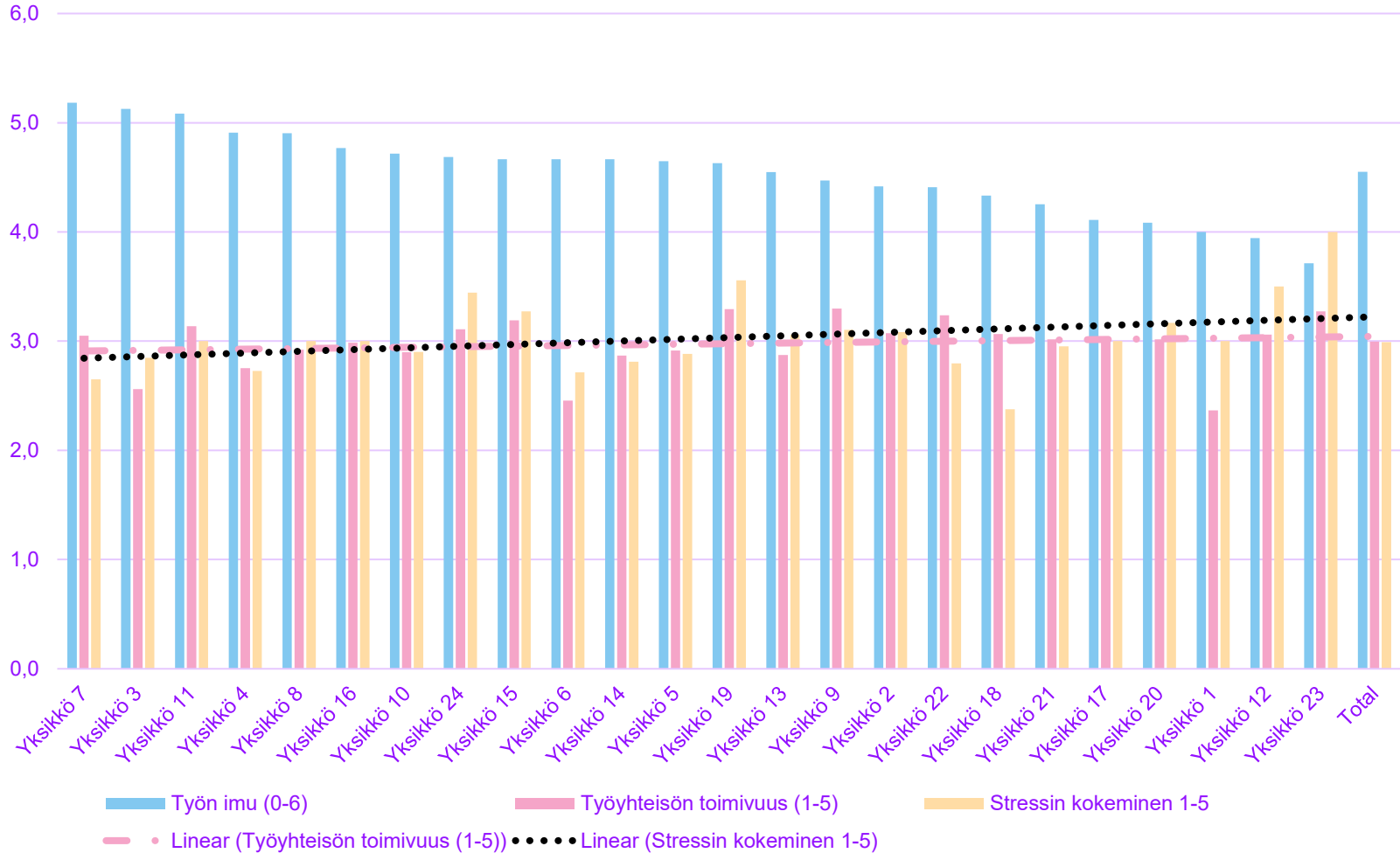
Työhyvinvoinnin kehittäminen prosessina

Työhyvinvoinnin nykytilan kartoittaminen työyhteisöissä – Case Hyvinvoiva Hoiva

- Teemahaastattelu yksiköiden esimiehille (pilottivaiheessa)
  - Työhyvinvointiin vaikuttavat tekijät, työterveys ja työsuojelutyö, tuottavuus
  - Haastattelujen nauhoitus, litterointi ja analysointi
- Sähköinen kysely yksiköiden henkilöstölle
  - Työhyvinvointiin vaikuttavat tekijät:
    - Työ: vaikutus- ja kehittämismahdollisuudet, määrä ja tahti, merkityksellisyys
    - Työyhteisön toimivuus
    - Esihenkilötyö
  - Työhyvinvoinnin kokemus:
    - Työn imu
    - Stressi
    - Työhyvinvoinnin yleisarvosana
  - Avoimia kysymyksiä: mikä kuormittaa työssä, mikä tuo voimavaroja, miten haluaisi kehittää työtään, miten pitää huolta omasta työhyvinvoinnistaan

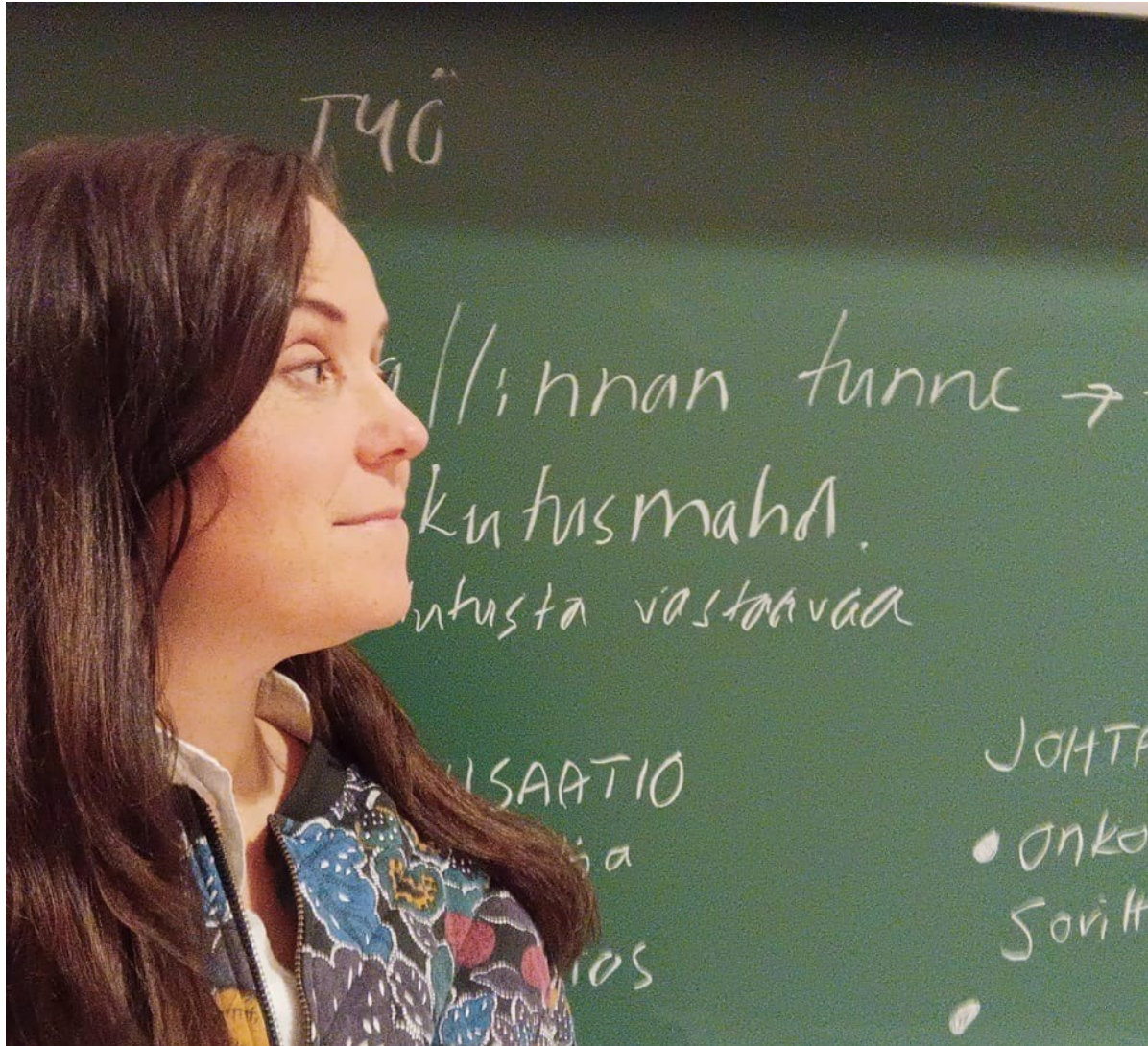
Työhyvinvoinnin tunnuslukuja hoivayksiköistä

Kehittämissuuntautuneen mittaamisen ”oppeja”

- Havaintojen tuottaminen keskustelun pohjaksi lisää yhteistä ymmärrystä
- Tasa-arvoisemman dialogin käymistä työyhteisöissä kannattaa opetella
- Oman työn kehittäminen on itsessään voimaannuttavaa
- Parannusten aikaansaaminen motivoi jatkamaan kehittämistä

Kiitos!